

UDENRIGSMINISTERIET

j.nr. 400.Y.1-0.

Besvarelse af FEU-spørgsmål 124 ad EEU alm. del af 4. oktober 2010, vedr. alternative scenarier for Danmarks deltagelse i EU's samarbejde om retlige og indre anliggender.

Spørgsmål:

"Ministeren bedes oversende et notat, der beskriver de alternative scenarier, som man kan forestille sig for Danmarks deltagelse i EU's samarbejde om retlige og indre anliggender efter ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten – det være sig i form af ændringer af retsforbeholdet til en opt-in model, en total afskaffelse af retsforbeholdet samt andre teknisk mulige løsninger. I den forbindelse bedes ministeren beskrive hvorledes man – i tilfælde af, at retsforbeholdet erstattes af en opt-in ordning - rent praksis vil forholde sig til en dansk udvælgelse af de retsakter, der allerede er vedtaget i EU på tidspunktet for forbeholdets ændring. Ministeren bedes i samme notat vurdere konsekvenserne af de forskellige løsninger på sigt samt vurdere, hvordan løsningen vil fungere i praksis".

Svar:

Som det fremgår af protokol nr. 22 om Danmark stilling, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til tredje del, afsnit V, i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (artikel 1). Det betyder, at Danmark ikke deltager i det overstatslige EU-samarbejde vedr. immigration og asyl, civilret, strafferet og politi (retlige og indre anliggender). Særlige regler gælder vedr. visum og Schengen-samarbejdet. Efter Lissabontraktatens ikrafttrædelse deltager Danmark således ikke i vedtagelsen og anvendelsen af nye retsakter eller ændringer i eksisterende retsakter på området for retlige og indre anliggender.

Med Lissabon-traktaten er der etableret en retlig ramme, der giver mulighed for, at Danmark kan vælge at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af retsakter på området for retlige og indre anliggender. Der er tale om en såkaldt tilvalgsmodel (opt-in), som allerede i dag gælder for UK og Irland. Med en tilvalgsmodel vil Danmark fra sag til sag kunne træffe beslutning om, hvorvidt Danmark ønsker at deltage i vedtagelse og anvendelse af retsakter på området for indre og retlige anliggender. Under tilvalgsmodellen vil Danmark inden tre måneder efter, at et forslag er fremlagt, skulle meddele Rådet, om Danmark ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen heraf. Danmark vil også efterfølgende kunne meddele, at man ønsker at deltage i anvendelsen af en retsakt på området for retlige og indre anliggender, der er vedtaget i henhold til tredje del, afsnit V, i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. Tilvalgsordningen betyder således, at Danmark vil kunne deltage fuldt og helt i de dele af EU-samarbejdet om retlige og indre anliggender, som regeringen og Folketinget måtte ønske, herunder de dele, som er vedtaget inden overgangen til tilvalgsmodellen.

Spørgsmålet om, hvilke retsakter i det til den tid eksisterende EU-regelsæt på området for retlige og indre anliggender, Danmark i givet fald måtte ønske at tilslutte sig eller forholdet til den nationale EU-beslutningsprocedure, er der på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til. En afklaring af disse forhold vil til sin tid finde sted efter inddragelse af Folketinget.

Såfremt Danmark vælger at deltage fuldt ud i det overstatslige EU-samarbejde på området for retlige og indre anliggender, og dermed afskaffe retsforbeholdet helt, vil Danmark fra dette tidspunkt deltage i vedtagelsen og anvendelsen af retsakter på området på lige vilkår med de øvrige medlemsstater og blive bundet af det til den tid gældende EU-regelsæt på området for retlige og indre anliggender.

Såfremt det danske forbehold består uændret, vil Danmark alene kunne deltage i anvendelsen, men ikke vedtagelsen, af overstatslige retsakter på området for indre og retlige anliggender (med undtagelse af Schengen og visum) på grundlag af en særlig aftale, f.eks. en parallelaftale. Kommissionen har tidligere udtalt, at en forudsætning for parallelaftaler er, at de er af ekstraordinær og midlertidig karakter og alene kan accepteres, hvis det er i Unionens interesse. Der henvises i øvrigt til svar på spørgsmål 126.